

Invalshoek 1: Kunst, Religie en levensbeschouwing

Probleemstellingen bij invalshoek 1: kunst en religie, levensbeschouwing

Waarover gaat invalshoek 1 in de massacultuur?

Het grote verschil met de kunst van de eerste helft van de twintigste eeuw is dat er geen gemeenschappelijke ideologieën meer zijn die voor kunstenaars het uitgangspunt zijn bij het maken van hun kunstwerken. Die ideologieën zorgden er in het begin van de twintigste eeuw voor dat

kunstenaars zich gingen verenigen in groeperingen die samen een verandering van mens en maatschappij nastreefden. Kunstenaars individualiseren met de maatschappij mee; belangrijk wordt de persoonlijke stellingname en de verbeelding daarvan in elke 'stijl' die op dat moment daar voor de kunstenaar het meest geschikt voor lijkt. Belangrijk is wel dat die persoonlijke 'boodschap' de doelgroep bereikt. Daarvoor wordt dankbaar gebruik gemaakt van de werkwijzen die in de commerciële wereld goed blijken te werken... kunstwerken / cultuurverschijnselen gaan daardoor steeds meer op handelswaar lijken; vooral de handelswaar die erop gericht is de consument te vermaken.

Kunst hoeft dus ook niet meer zonnig een vernieuwing, verbetering of reactie te zijn ten opzichte van voorafgaande kunst. De kunst van de massacultuur wil dus ook niet meer een reactie zijn op de moderne kunst van de eerste helft van de twintigste eeuw. Het idee van de steeds voortgaande geschiedenis, waarbij alles steeds een reactie is op het voorafgaande wordt daarmee losgelaten. Er worden daardoor een groot aantal levensbeschouwingen mogelijk die gelijktijdig van invloed zijn op de moderne kunst van de eerste helft van de twintigste eeuw. Het idee van de steeds voortgaande geschiedenis, waarbij alles steeds een reactie is op het voorafgaande wordt daarmee losgelaten. Er worden daardoor een groot aantal levensbeschouwingen mogelijk die gelijktijdig van invloed zijn op de massacultuur: relativisme, cynisme, 'no illusion' (punk), hedonisme.

Probleemstelling 1.1 : In de kunst wordt het idee van vooruitgang opgegeven.

Onderzoeksvragen

[a] Lees goed de teksten van afdeling 1; welke motieven vind je daar voor het verdwijnen van de richtinggevende ideologieën in

- a: de maatschappij/politiek en
- b: de kunsten.

[--] Welke rol speelt het 'vermaakt willen worden' in de maatschappij en de kunsten? Waaraan kun je dat zien?

Trefwoorden

Fragmentarisch, geen richtinggevende ideologieën, kapitalisme, consumeren – produceren.

Probleemstelling 1.2 : In de kunsten wordt het vooruitgangsidee losgelaten?

Onderzoeksvragen

[a] Beschrijf voor elk van de levensbeschouwingen relativisme, cynisme, no illusion, en hedonisme, wat de kenmerken ervan zijn.

[b] Geef van elk van deze 'levensbeschouwingen' een voorbeeld waaruit blijkt dat vooruitgang niet meer van belang is.

Trefwoorden

Songteksten - popmuziek, punk, alternatieve opvattingen, hedonisme.

Probleemstelling 1.3: In de kunst is er sprake van een enorme variatie van betekenissen door het gebruik van citaten en fragmenten.

Onderzoeksvragen

[a] Wat is pluralisme ?

[b] Zoek voorbeelden uit onze huidige maatschappij die met pluralisme te maken?

[c] Welke rol speelt het pluralisme in de kunsten? (Geef voorbeelden en leg uit waarom deze met Pluralisme te maken hebben.)

Trefwoorden

Filosofie, semiotiek, Umberto Eco (*In de naam van de Roos, De slinger van Foucault, Het eiland van de vorige dag*).

Probleemstelling 1.4 : Massaproductie - consumeren - en identificatie hebben met elkaar te maken.

Onderzoeksvragen

[a] Breng de volgende begrippen en woorden met elkaar in verband:

verleidelijke massaproducten; consumentengroepen/gedrag; rollen die mensen spelen, sterren - idolen - fans - identificatie; films / tv / beeldende kunst (video/ fotografie): seks en geweld; (nep) sentimentele beelden; geënceneerde beelden; docudrama / reality-tv - feit en fictie gemengd.

[b] maak duidelijk hoe het samengaan van bovengenoemde items leidt tot masscultuur.

Trefwoorden

Marketing, reclame, identificatie, sterrendom.

Invalshoek 2: Kunst en Esthetica

Probleemstellingen bij invalshoek 2: kunst en esthetica (alleen voor vwo)

Waarover gaat invalshoek 2 bij de massacultuur?

Een van de kenmerken van massacultuur is het ontbreken van vaststaande regels ten aanzien van schoonheidsidealen: alles kán mooi en tegelijk ook erg lelijk worden gevonden: het doet er niet meer toe. Of is er juist sprake van een nieuw soort esthetica; namelijk dat er m.b.t. schoonheid geen idealen mogen / kunnen zijn.

In ieder geval is er niets meer over van de het idee van de cultuur van het moderne dat men de oude klassieke idealen van de negentiende eeuw zou kunnen vervangen door een nieuw soort modernistische esthetiek.

[rasterx]

Probleemstelling 2.1: In de massacultuur zijn er geen vaststaande esthetische normen meer.

Onderzoeksvragen

[a] Waaraan kun je afleiden in bijv. beeldende kunst, architectuur en/of muziek dat er geen vaststaande esthetische normen meer zijn ?

[b] Geef in één discipline minstens een duidelijk voorbeeld van een verandering in het denken over schoonheidsidealen in vergelijking met een kunstwerk uit de eerste helft van de 20e eeuw.

Trefwoorden

Pluralisme, multiculturaliteit, cultuurrelativisme.

Probleemstelling 2.2: In de massacultuur speelt het ornament weer een belangrijke rol.

Onderzoeksvragen

[a] Wat vormt de aanleiding tot het ontstaan van een herwaardering van ornament ?

[b] Wat is het belangrijkste verschil tussen de ideeën over ornament bij het modernisme en het post-modernisme ?

Trefwoorden

Loos' *Form Follows Function* versus Charles Jencks, Memphis, stijlcitaten, herkenbaarheid.

Probleemstelling 2.3: In de massacultuur ontstaat opnieuw waardering voor verhalende verwijzingen.

Onderzoeksvragen

[a] Wat zijn stijlcitaten? Wat is eclecticisme? Welke relatie is er tussen deze begrippen en het postmodernisme?

[b] Waarom kan men stijlcitaten en eclecticisme verhalend noemen?

[c] Licht bovenstaande probleemstelling toe aan de hand van een voorbeeld uit de popmuziek, de architectuur en design.

Trefwoorden

Umberto Eco, architectuur & design & popmuziek.

Probleemstelling 2.4: "Complexiteit en tegenspraak in de architectuur" (een belangrijke uitspraak van Robert Venturi in een publicatie van hem uit 1966) is een kenmerk van post-modernisme

Onderzoeksvragen

[a] Leg uit op waarom er volgens de architect Robert Venturi, bij het eigentijdse bouwen sprake is van afhankelijkheid van historische banden.

[b] Leg uit waarom er in architectuur volgens Venturi, sprake is van concurrentie met de chaotische architectuur van alledag (denk aan de weergave van de stad zoals die in de 'strips' haar uitdrukking vindt)

Trefwoorden

Postmodernisme in de architectuur, Robert Venturi, complexiteit.

Probleemstelling 2.5: Ten tijde van het Postmodernisme, gaat men weer figuratieve kunst waarderen; ook in de massacultuur is herkenning een belangrijk gegeven.

Onderzoeksvragen

[a] Welke rol speelt figuratie in het Modernisme en in het Postmodernisme in de beeldende kunst ?

[b] Waarom is herkenning in de massacultuur vanzelfsprekend?

Trefwoorden

De nieuwe wilden, neo-expressionisme, postmodernisme, Rob Scholte, René Daniëls.

Probleemstelling 2.6: Cultuurrelativisme heeft alleen betrekking op westerse cultuur.

Onderzoeksvragen

[a] Welke maatschappelijke ontwikkelingen zorgen ervoor dat cultuurrelativisme ontstaat?

[b] Welke cultuur verliest daarmee zijn absolute waarde; geeft daarvan een voorbeeld uit een van de podiumkunsten.

Trefwoorden

Normen - waarden, multiculturaliteit - interculturaliteit, pluralisme.

Probleemstelling 2.7: Er is sprake van een spanningsveld tussen hoge en lage cultuur.

Onderzoeksvragen

[a] Noem voorbeelden van: hoge cultuur en van: lage cultuur ?

[b] Waarom is het spanningsveld tussen hoge en lage cultuur typerend voor de massacultuur?

[c] Noem een voorbeeld van massacultuur waarin sprake is van deze spanning; maak duidelijk hoe die spanning wordt opgeroepen.

Trefwoorden:

Opera - popmuziek, beeldende kunst - reclame, theater - tv-soap.

Probleemstelling 2.8: De natuur wordt door het Postmodernisme vaak gepresenteerd in de vorm van een cliché; dat geldt dus eveneens voor de massacultuur.

Onderzoeksvragen

[a] Welke rol speelt de natuur in de postmodernistische kunst? Geef een voorbeeld van een postmodernistisch gebruik van “de natuur”.

[b] Hoe wordt natuur in de massacultuur in beeld of ten gehore gebracht; in hoeverre gebeurt dat op een clichématige manier?

Trefwoorden

New Age, eco-bewustzijn.

Probleemstelling 2.9: Originaliteit speelt in massacultuur geen enkele rol meer.

Onderzoeksvragen

[a] Geloof je nog in originaliteit? Beargumenteer je antwoord

[b] Wat heeft dat veranderende geloof te maken met pluralisme en stijlcitaten?

Trefwoorden

samples in de muziek, stijlcitaten in architectuur (Hollein, Stirling), beeldende kunst (Rob Birza), design (Memphis, Alessi), mode (Vivienne Westwood), film (David Lynch).

Probleemstelling 2.10: Een kunstenaar uit de periode van de massacultuur is op zoek naar de grenzen van zijn eigen kunstzinnige discipline. Vaak zoekt hij combinatiemogelijkheden met andere disciplines en bereikt zo het gewenste effect.

Onderzoeksvragen

[a] Noem drie voorbeelden van massacultuur waarbij er sprake is van meer dan een discipline

[b] maak aan de hand van één voorbeeld duidelijk waarom een dergelijke grensoverschrijding typerend is voor massacultuur.

Trefwoorden

Cross-over, interdisciplinaire kunst, mengvormen

Invalshoek 3: kunstenaar en opdrachtgever

Probleemstellingen bij invalshoek 3: kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht

Waarover gaat invalshoek 3 in de cultuur van de tweede helft van de twintigste eeuw?

Ten opzichte van het begin van de twintigste eeuw is de rol en de positie van de kunstenaar niet wezenlijk veranderd. De kunstenaar heeft veel vrijheid om uitdrukking te geven aan zijn ideeën. De functie van kunst is wel aan verandering onderhevig geweest. Er is duidelijke scheiding ontstaan tussen kunst die bedoeld is voor een kleine elite en kunst voor de grote 'massa'. In het eerste geval is kunst, met name beeldende kunst, een beleggingsobject geworden. In het tweede geval zijn kunstenaars in grote mate afhankelijk geworden van nieuwe machthebbers als multinationals en platenmaatschappijen. Marketing- en reclamebureaus treden namens deze sponsors op als opdrachtgevers. De smaak van het grote publiek is daarbij toonaangevend geworden.

Probleemstelling 3.1: Kunstopleidingen hebben tegenwoordig een eclectische leerroute waardoor meer aandacht kan worden besteed aan de individuele mogelijkheden en talenten van studenten.

Onderzoeksvragen

- [a] Wat betekent eclectisch?
- [b] Zoek op, aan de hand van recente brochures of de webpagina's van twee kunstopleidingen, in welke richtingen je op deze hogescholen af kunt studeren. Kies daarbij voor:
- een beeldende kunstacademie (grafische-, beeldende- of filmopleiding)
 - een muziekacademie (conservatorium of lichte muziek/rock opleiding)
- [c] Onderzoek of er bij deze opleidingen sprake is van een individualistische leerroute.
- [d] In hoeverre verschillen de kunstopleidingen van nu met die van het Bauhaus en de conservatoria uit het begin van de twintigste eeuw? Het gaat daarbij vooral om het eclectische karakter van de opleidingen.

Trefwoorden

kunstacademie, conservatorium, rockacademie, hogeschool voor de kunsten, school voor de journalistiek, academie voor industriële vormgeving, Bauhaus.

Probleemstelling 3.2: Kunstenaars zijn in hun broodwinning veelal afhankelijk van subsidies van de overheid en/ of sponsorgelden vanuit het bedrijfsleven.

Onderzoeksvragen

- [a] De belangrijkste geldverstrekkers voor kunstenaars zijn de overheid en het bedrijfsleven. Wat is de Raad voor Cultuur (voorheen de Raad voor de Kunst) en wat is haar taak?
- [b] Welke criteria legt de overheid aan om kunstenaars subsidie te verlenen?
- [c] Wat zijn de voornaamste redenen van grote bedrijven en multinationals om dure kunstaankopen te doen?
- [d] Welke criteria leggen sponsoren aan om geld te verstrekken aan theaterproducties en grote festivals?

[e] Er zijn ook kunstenaars die hun geld niet verdienen met subsidies en sponsorgelden. Noem tenminste drie voor- en drie nadelen voor zulke kunstenaars. Betrek in ieder geval de begrippen marktmechanisme en massacultuur in je antwoorden.

Trefwoorden

Raad voor de Cultuur, cultuurbeleid, subsidiebeleid, sponsoring

Probleemstelling 3.3: Waarom speelt sterrendom zo'n grote rol in de massacultuur ?

Onderzoeksvragen

[a] Wat is volgens jou het verschil tussen kunst met een grote K en kunst met een kleine k? Gebruik hierbij de informatie van de oriëntatieopdracht op bladzijde 00.

[b] Wanneer is iemand een ster? Aan welke criteria moet hij of zij voldoen?

[c] Hoe komt het dat het verschijnsel *sterrendom* zich pas in de tweede helft van de twintigste eeuw zo sterk manifesteert?

[d] Kan iemand die kunst met een grote K maakt een ster zijn? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kun je daar voorbeelden van geven?

[e] In hoeverre spelen de massamedia een rol in het verschijnsel *sterrendom*?

Trefwoorden

massacultuur, massamedia, commercie, idolen, sterrendom

Probleemstelling 3.4: Globalisering enerzijds en individualisering anderzijds, zijn de twee verschillende kanten van dezelfde medaille van de maatschappelijke organisatie in de 2^e helft van de 20ste eeuw)

Onderzoeksvragen

[a] Wat houden de begrippen globalisering, individualisme en pluralisme in?

[b] Welk verband is te leggen tussen massacultuur en globalisering?

[c] Wat zijn subculturen?

[d] Kun je een verklaring geven voor het feit dat naast de massacultuur die zich richt op zo groot mogelijke doelgroepen in de tweede helft van de twintigste eeuw juist diverse, belangrijke subculturen zijn ontstaan?

[e] Welke invloedrijke subculturen kun je noemen? Zijn deze ontstaan vanuit een underdog-positie? Verklaar je antwoord.

Trefwoorden

Globalisering, massacultuur, individualisme, pluralisme, subculturen.

Probleemstelling 3.5: Verzamelingen in de massacultuur worden samengesteld op basis van: a: eigen smaak, b: inspelen op actualiteit; c: kunst als handel en investering.

Onderzoeksvragen:

[a] t.a.v. a: Beargumenteer de volgende stelling: - het is tegenwoordig voor iedereen mogelijk om: beeldende kunst, literatuur, muziek, dans, drama te kopen/ verzamelen.

[b] t.a.v. b: Hoe zou je als verzamelaar op de hoogte kunnen raken van de meest actuele ontwikkelingen in de kunst en cultuur ? Welke mogelijkheden heb je daarvoor ? (Noem er 5)

[c] t.a.v. c: Waarom en hoe functioneert kunst als handel en investering.

Trefwoorden

Galerieën, kunsthandel, kunstveilingen, musea, Tussen Kunst & Kitsch.

Bronnen

standaardbronnen 10 (zie bladzijde 00)

Van beroep kunstenaar, bronnenbundel eindexamen vwo, beeldende vakken 2001
(onder andere hoofdstuk *Moderne kunst onder de aandacht*)

Kitty de Leeuw e.a., *Jong!*, hoofdstuk 1 en 2 (NB dit boek kan moeilijk verkrijgbaar zijn bij bibliotheken, zoek dan online of je goede info kunt vinden).

Gert Keunen, *Pop! een halve eeuw beweging*, hoofdstuk 1 en 2 diverse paragrafen

N.B. De examenthema's zijn via de kua community online te raadplegen.

Invalshoek 4: Kunst en vermaak

Probleemstellingen bij invalshoek 4: kunst en vermaak

Waarover gaat invalshoek 4 in de massacultuur ?

Invalshoek 4 gaat over de wisselwerking tussen kunst en vermaak in de massacultuur. Vermaak is in de massacultuur een heel belangrijk aspect. Ook kunst kan soms niet aan de eisen van de vermaaksindustrie ontsnappen. Daarom vind je in onderstaande probleemstellingen en invalshoeken veel begrippen waarbij je jezelf af kunt vragen: is dit nu kunst of is het vermaak of is het zowel kunst als vermaak ?

Probleemstelling 4.1: Hollywoodfilms, tv, reclame, stripverhalen, posters, megatentoonstellingen en manifestaties zijn zowel kunst als vermaak.

Onderzoeksvragen:

- [a] Noem minstens drie verschillende redenen waarom televisie, reclame en stripverhalen tot de vermaaksindustrie behoren.
- [b] Geef aan de hand van drie voorbeelden aan waarom bepaalde Hollywoodfilms, stripverhalen en reclame kunst zijn. Geef daarbij goed onderbouwde argumenten.
- [c] Op welke manieren maakt kunst gebruik van vermaak in de massacultuur ?
- [d] Leg uit waarom kunst en vermaak binnen de massacultuur zo dicht bij elkaar liggen.

Trefwoorden: reclame, PR, merchandising, commercie, amusementsindustrie

Probleemstelling 4.2: In Popmuziek, soaps, videoclip, musicals is er sprake van mengvormen tussen verschillende kunstdisciplines.

Onderzoeksvragen:

- [a] Noem zes verschillende kunstdisciplines.
- [b] Welke van bovengenoemde zes disciplines vind je achtereenvolgens terug in: Popmuziek, soaps, videoclip en musicals ?
- [c] Beschrijf een voorbeeld van een soap, een videoclip of een musical, waarin minstens drie verschillende kunstdisciplines echt helemaal met elkaar vermengd zijn.
- [d] Leg uit waarom kunstenaars de grenzen van de verschillende kunstdisciplines willen overschrijden.
- [e] Wat is de invloed van de techniek (grammofoon, radio, cd en computer) op met name de verspreiding van de marktproducten popmuziek en videoclip.

Trefwoorden: Cross-over, interdisciplinaire kunst, multi-disciplinaire kunst, mix van stijlen, stijlcitaten

Probleemstelling 4.3: Popmuziek, soaps, videoclip, musicals maken op een bepaalde manier gebruik van marktmechanismen.

Onderzoeksvragen:

- [a] Wat houdt het marktmechanisme in de massacultuur in ?
- [b] Op welke manier wordt een trend gezet in de popmuziek en de mode ? Welke deelnemende partijen bepalen het succes van een nieuwe trend ?
- [c] Beschrijf aan de hand van één voorbeeld, op welke manier een nieuwe musical, een nieuwe filmsong en een nieuwe popmuziek-hit op de markt gebracht worden en welke planning daarbij gehanteerd wordt.

Trefwoorden: marktmechanisme, vrije markteconomie, reclame, trends, trendwatchers,

Probleemstelling 4.4: In de massacultuur is mode een vorm van kunst en vermaak.

Onderzoeksvragen:

- [a] Op welke manieren kun je mode als kunst en vermaak beschouwen. Leg dit uit aan de hand van een modeontwerper of modemerak.
- [b] Wat zijn voor deze modeontwerper/ dit modemerak de inspiratiebronnen ? en hoe worden deze verwerkt in de mode van deze ontwerper/ dit bedrijf ? (geef een voorbeeld)
- [c] Leg uit op welke manier deze modeontwerper of modemerak met marktmechanismen omgaat.
- [d] Welke rol spelen PR en merchandising in de mode van deze ontwerper/ dit modemerak ?

Trefwoorden: mode, modeontwerpers, merken, modehuizen, marktmechanismen, PR, merchandising

Invalshoek 5: kunst, wetenschap en techniek

Probleemstellingen bij invalshoek 5: kunst, wetenschap en techniek

Waarover gaat invalshoek 5 in de cultuur van het moderne?

Ontdekkingen op wetenschappelijk en technisch gebied stellen kunstenaars in staat nieuwe wegen te bewandelen. Veel ontwikkelingen op het gebied van de optica en de elektronica zijn in eerste instantie niet voor kunstzinnige doeleinden ontwikkeld. Toch zorgen zij ervoor dat kunstenaars worden geprikkeld te experimenteren met nieuwe mogelijkheden. Dat geldt zowel voor de gebruikte technieken en instrumenten als voor de inhoudelijke benadering van kunst. De mogelijkheid om beeld en geluid op dragers vast te leggen en op grote schaal te reproduceren geeft het combineren van verschillende kunstdisciplines nieuwe impulsen.

Probleemstelling 5.1: Er is een verband tussen reproduceerbaarheid van kunstwerken en de massacultuur.

Onderzoeksvragen

- [a] Wat wordt bedoeld met de uniciteit van een kunstwerk?
- [b] Welke technische uitvindingen zorgden ervoor dat zowel beeldende kunst als muziek reproduceerbaar werd?
- [c] In de twintigste eeuw ontwikkelden zich nieuwe kunstvormen die juist gebruik maken van het feit dat wij in staat zijn op grote schaal beeld en geluid te reproduceren. Geef daar in verschillende kunstdisciplines voorbeelden van.
- [d] Noem voor kunstenaars zowel vijf voor- als vijf nadelen van de reproduceerbaarheid van hun werk.
- [e] Welk verband bestaat er tussen reproduceerbaarheid en massacultuur? Licht dit met enkele voorbeelden toe.

Trefwoorden

Buma/Stemra, beeldrechten, copyright, auteursrechten, geluidsdragers, beelddragers, tijdschriften, reproductie

Probleemstelling 5.2: er is een verband tussen computerkunst en massacultuur.

Onderzoeksvragen

- [a] Volgens sommige mensen zijn computer en elektronica slechts technische hulpmiddelen die een kunstenaar kan gebruiken om kunst vorm te geven. Voor anderen zijn het instrumenten die de kunstenaar op vernieuwende ideeën brengt. Wat is jouw mening hierover? Licht je antwoord toe met enkele voorbeelden.
- [b] In de negentiende eeuw waren virtuositeit en vakmanschap de belangrijkste middelen van een kunstenaar om zich te onderscheiden van anderen. Geldt dat vandaag de dag nog? Licht je antwoord toe aan de hand van de volgende kunstenaars: Karel Appel, Anne Teresa de Keersmaeker, Joe Zawinul, Peter Struyken, Joseph Sandler (Grandmaster Flash) en Toby Gard (bedenker van Tomb Raider).
- [c] Welk verband bestaat er volgens jou tussen computerkunst en massacultuur?

Trefwoorden

massamedia, elektronica, scratchen, computerkunst, elektronische kunst

Probleemstelling 5.3: audiovisuele media spelen een belangrijke rol in de massacultuur.

Onderzoeksvragen

- [a] Wat zijn audiovisuele media en welke audiovisuele media ken je?
- [b] Bill Viola en Douglas Gordon staan bekend als pioniers van de videokunst. Waarin verschillen hun videopresentaties van de video-opnames die door veel amateurs gemaakt worden?
- [c] In de muziek maken DJ's en VJ's veelvuldig gebruik van covers, citaten van andere muzikanten en muzikale clichés. Hun muziek is dus bepaald niet exclusief te noemen.
- Wat is het verschil tussen een cover, een citaat en een cliché?
 - Noem enkele redenen waarom DJ's en VJ's deze gebruiken?
- [d] In Amsterdam staat Het Nederlands Instituut voor Mediakunst dat zichzelf de opdracht heeft gesteld een vrije ontwikkeling, toepassing, verspreiding van, en reflectie op nieuwe technologieën binnen de beeldende kunst te bevorderen.
- Welke nieuwe technologieën binnen de beeldende kunst worden hier bedoeld?
 - Wat wordt bedoeld met 'vrije ontwikkeling en toepassing van nieuwe technologieën'?
- [e] De faculteit Kunst, Media & Technologie (KMT) in Hilversum is onderdeel van de Hogeschool voor de kunsten in Utrecht. De faculteit ontstond in 1989 toen de informatie- en communicatietechnologie en digitale beeld- en geluidstechnieken een steeds belangrijker rol innamen.
- Welke studierichtingen biedt deze faculteit aan?
 - Wat is het doel van deze opleiding met betrekking tot het niveau van haar studenten?

Trefwoorden

Mediakunst, videokunst, kunstopleidingen, DJ, VJ, audiovisuele kunst.

Probleemstelling 5.4 Virtual reality en simulatie zijn computertechnieken die, alhoewel ze oorspronkelijk niet voor kunstzinnige doeleinden zijn ontwikkeld, tegenwoordig veelvuldig door kunstenaars worden gebruikt.

Onderzoeksvragen

- [a] Wat houden de termen virtual reality en simulatie in?
- [b] Welke wetenschappelijke toepassingen van virtual reality en simulatie zijn er?
- [c] Kun je voorbeelden noemen van kunst waarbij er gebruik gemaakt is van simulaties of virtual reality?

Trefwoorden

Virtual reality, simulatie, fotografie, filmkunst, videokunst

Bronnen

standaardbronnen 10 (zie bladzijde 00)

Winkler en Prins encyclopedie *Encarta*

Ad de Visser, *De tweede helft, beeldende kunst na 1945, hoofdstuk IV*

Gert Keunen, *Pop! een halve eeuw beweging, hoofdstuk 11, 12 en 13*

Invalshoek 6: Kunst Intercultureel

Probleemstellingen bij invalshoek 6: kunst intercultureel

Waarover gaat invalshoek 6 in de massacultuur ?

Als gevolg van het cultuurrelativisme, zie je dat veel kunstenaars steeds meer interesse krijgen voor kunst in andere culturen. Ze willen daarbij kunst uit de andere culturen zoveel mogelijk in waarde laten, maar willen tegelijkertijd ook graag proberen bruggen te slaan tussen de westerse kunst en de niet-westerse kunst. In het Postmodernisme zoeken kunstenaars vaak naar stijlцитaten, ook uit andere dan westerse culturen. Ze beogen daarbij vaak nieuwe mengvormen van stijlen of interculturele vormen van kunst.

Probleemstelling 6.1: In het Postmodernisme worden (Stijl)цитaten uit verschillende culturen, c.q. subculturen gebruikt in de kunsten.

Onderzoeksvragen:

Noem een voorbeeld van:

- [a] popmuziek waarin een citaat uit klassieke muziek is verwerkt.
- [b] popmuziek waarbij verschillende stijlen (rap, hip hop, R&B, jazz, blues, latin) door elkaar zijn gebruikt
- [c] popmuziek waarbij invloeden uit andere culturen door elkaar heen zijn verweven.

Trefwoorden: stijlцитaten, klassiek, modern, rap, hip hop, jazz, R&B, blues, Latin, wereldmuziek

Probleemstelling 6.2: Binnen de muziek is er sprake van Fusion, samensmelting tussen verschillende muziekstijlen.

Onderzoeksvragen:

- [a] Leg uit aan de hand van de voorbeelden van probleemstelling 6.1, onderzoeksvraag a, b of c, met welke muzikale middelen deze stijlen en invloeden zijn gemengd.
- [b] Leg uit aan de hand van de voorbeelden van probleemstelling 6.1 onderzoeksvraag a, b of c welk effect deze mengvormen stijlen en invloeden opleveren. Wat is volgens jou de bedoeling geweest van deze mengvormen ?
- [c] Wat houdt het begrip Fusion in de muziek in ? Geef een heldere omschrijving van dit begrip.

Trefwoorden: fusion, muziekstijlen, mengvormen, muzikale invloeden

Probleemstelling 6.3: Globalisering in de kunst betekent onder meer het wereldwijd oriënteren op en opereren van kunstenaars.

Onderzoeksvragen:

- [a] Leg in eigen bewoordingen uit wat globalisering/ globalisme inhoudt.
- [b] Noem drie voorbeelden waarin de rol van globalisering tot uitdrukking komt.
- [c] Welke voordelen van globalisering kun je noemen? Zoek hiervoor achtergrond informatie uit krantenartikelen.
- [d] Welke nadelen van globalisering kun je noemen? Zoek ook hiervoor achtergrond informatie uit krantenartikelen.
- [e] Welke voor- en nadelen van globalisering kun je noemen voor de Kunsten?

Trefwoorden: globalisering, globalisme,

Probleemstelling 6.4: Vanuit het cultuurrelativisme worden er voor kunst naast de westerse maatstaf andere maatstaven (uit andere culturen) gebruikt.

Onderzoeksvragen:

- [a] Wat houdt cultuurrelativisme in? Zoek dit begrip op in een woordenboek of een encyclopedie.
- [b] Zoek twee krantenartikelen, waarin het begrip cultuurrelativisme gebruikt is. Geef aan in welk kader dit begrip hierin gebruikt wordt, en of er positief of negatief gesproken wordt over cultuurrelativisme.
- [c] Welke positieve aspecten of negatieve aspecten zijn er aan cultuurrelativisme verbonden?
- [d] Zoek een voorbeeld van een schilderij van
 - [d1] een Aboriginal kunstenaar,
 - [d2] een Afrikaanse kunstenaar (bijv. uit Benin),
 - [d3] een westerse kunstenaar.Geef van elk van de kunstwerken aan wat het doel van het kunstwerk is.
- [e] Leg uit voor elk van bovengenoemde kunstwerken op welke manier het doel van het kunstwerk bepalend is voor het kunnen beoordelen van de kwaliteit ervan?

Trefwoorden: cultuurrelativisme, pluralisme, multicultureel, intercultureel

Probleemstelling 6.5: Kunst van allochtonen en wereldmuziek vormen een bron voor westerse kunst/ kunstenaars – hierbij ontstaat interculturele kunst.

Onderzoeksvragen:

- [a] Zoek een van de onderstaande cd's op en beluister daarvan twee fragmenten. Geef aan uit welke culturen de invloeden komen die verwerkt zijn in de muziek. Leg uit aan de hand van drie muzikale middelen op welke manier deze popmusici invloeden uit hun eigen en andere culturen hebben verwerkt. Denk daarbij aan melodie, ritme, tempo, dynamiek, instrumentatie en tekst.
 - [a1] *Rythm of the Saints* van Paul Simon
 - [a2] *Passion* van Peter Gabriel
- [b] In de muziek van de cd *My life in the Bush of Ghosts* van David Byrne en Brian Eno wordt westerse popmuziek vermengd met muzikale elementen uit andere culturen. Noem vijf verschillende muzikale middelen uit die andere culturen die je in deze muziek kunt horen.
 - [b2] Leg uit op welke manier deze invloeden uit andere culturen verwerkt zijn in de muziek van David Byrne en Brian Eno. Hoe zijn deze popmuzikanten te werk gegaan
 - [b3] Kun je deze muziek van Byrne en Eno wel of niet intercultureel noemen? Geef minstens twee redenen waarom wel of waarom niet

Trefwoorden: interculturele kunst, multiculturele kunst, cultuurrelativisme